

«Бекітемін»
Педагогикалық кеңестің
2022 жылғы 31 тамыздағы
№1 отырысының хаттамасын
мектеп директоры: Бигатова М.С.
01.09.2022 ж.

2022-2023 оқу жылына арналған
" Өрнек ауылының жалпы білім беретін мектебі "КММ
негізгі орта білім беру деңгейінің 1-8 сыныптарына арналған
"Жол жүру ережесі" оқу бағдарламасы.

**Жалпы білім беретін мектептердің
1-8 сыныптары үшін
жолда жүру ережесінің
ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Жол қозғалысы ережелері бойынша сабақтар жол қозғалысы қауіпсіздігі және алғашқы медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса алғанда, айына екі реттен артық емес 1-8 сыныптар аралығында өткізілсін.

1-4 сыныптарда Жол қозғалысы ережелерін зерделеуге әр сыныпқа жылына 6 сағаттан, ал 5-8 сыныптарда – жылына әр сыныпқа 10 сағаттан бөлінеді.

Бұл ретте 1-4 сыныптарда ЖЖЕ бойынша оқу бағдарламасы мынадай пәндер есебінен (жазу, ән айту, қоршаған әлеммен танысу, табиғаттағу, сөйлеуді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене тәрбиесі, бейнелеу өнері, еңбекке баулу) жүргізілуі және айлар бойынша күнтізбелік жоспарлауға кіруі тиіс. 5-8 сыныптарда ЖЖЕ оқу сабақтан тыс уақытта, сынып сағаттары есебінен жүргізіледі.

Жол қозғалысы ережелерін оқытуды жалпы білім беретін мектептерде бастауыш сынып мұғалімдері, сынып жетекшілері, еңбек мұғалімдері жүзеге асырады.

Журналда жеке парақ толтырылады, онда сабақ тақырыптары жазылады, сабаққа қатысу белгіленеді және оқушылардың біліміне сабақ бағалары жазылады. Бағалау критерийлері гуманитарлық пәндер бойынша бағалаудың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес келеді. Өдетте, сабақтарды сынып жетекшілері жүргізеді және мектептегі жол қозғалысы ережелерін зерттеуге жауапты адам мен әкімшілік бақылайды.

Оқушылармен ЖЖЕ бойынша сабақтарды оқу-көрнекі құралдарды, жабдықтар мен балалар Көлік құралдарын пайдалана отырып, арнайы жабдықталған кабинетте немесе арнайы автотұрақта (мектеп ауласында, дене шынықтыру залында) өткізу ұсынылады.

Аланда жүріс белігінің жол таңбасы қолданылады: киылыстар, жаяу жүргіншілер өткелдері; бағдарнамалар, жол белгілері және басқа да жабдықтар уақытына немесе тұрақты орнатылады. Кейбір сабақтарды көшеде, киылыста, аланда (көлік құралдары

мен жаяу жүргіншілердің, реттеу құралдарының қозғалысын көрсете отырып), қоғамдық көлікте өткізу ұсынылады.

Сабақтарды, жеке әңгімелесулерді, экскурсияларды және т. б. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясының қызметкерлерін, көлік құралдарының жүргізушілерін тарта алады.

Оқу және сыныптан тыс жұмыс барысында қысқа метражды кинофильмдер, бейнефильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі, КВН, викториналар, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс қауіпсіздігі бойынша жарыстар және т.б. ұйымдастырылады, олар оқушылардың көшелер мен жолдарда саналы мінез-құлықты тәрбиелеуге, жол қозғалысы ережелерін мүлтіксіз орындауға ықпал етуі тиіс.

Әр сабақтан кейін бақылау сұрақтары, тапсырмалар арқылы оқушылардың жол қозғалысы ережелерін қалай меңгергенін тексеру қажет.
(мектептің кіші буыны үшін)

Көше тосын сыйларға толы. Практикалық сабақ.

Қала, Біз тұратын ауыл. Мектеп шағын ауданындағы негізгі көшелер.
Недіктен көшеде қауіпті. Ол үшін жол ережелерін білу және орындау қажет.
Көше элементтері: жол, тротуар. Жаяу жүргіншілер қоршаулары.
Көшедегі қауіпсіздік. Тротуарда қалай дұрыс жүру керек, жолдан өту керек.
Мектепке және үйге барудың ең қауіпсіз жолы. Нақты маршрутты талдау.
Біреуі екіншісіне көмектеседі (көшеден өзіңіз өте алмайсыз – ересек адамнан көмек сұраңыз). Көшедегі тәртіп-қауіпсіз қозғалыстың КЕПІЛІ.
Мүкіят және мүкіят болыңыз! Қала (кент) бойынша Экскурсия – № 1-2 сабақтарды практикалық бекіту.
Жол қозғалысы ережелері бойынша үстел ойындары және арнайы автотұрақтағы ашық ойындар мен жарыстар.

Аялдама жолы және қозғалыс жылдамдығы.

Жаяу жүргіншілер өткелдері.

Недіктен кенеттен жолға шығу қауіпті. Көлікті бірден тоқтату мүмкін емес.
Автокөліктің аялдама жолы. Балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының мәліметтері бойынша).
Жолды қайдан өтуге болады. Реттелмейтін жаяу жүргіншілер өткелі, оның белгілері (жол белгілері, таңбалау).
Екі жақты жол. Егер жолдан өтуге уақыт болмаса, не істеу керек.
Жүріс бөлігінің ортасында тұрған жаяу жүргіншінің мінез-құлқы.

Бір жақты жол. Бір жақты жолды кесіп өту ережелері.

Бір жақты жол. Бір жақты жолды кесіп өту ережелері. Реттелмейтін қиылыстар. Реттелетін қиылыстар. Бағдаршам.

Қиылыс дегеніміз не? Қиылыстағы көлік құралдарының қозғалысы.

Көлік құралдарын бұру. Жүргізушілер беретін ескерту сигналдары.

Реттелмейтін қиылыстың белгілері. Реттелмейтін қиылыста жүріс бөлігінің өту ережесі.

Бағдаршам не үшін қажет? Бағдаршам сигналдары: қызыл, сары, жасыл. 3 секциялық бағдаршам қалай жұмыс істейді.

Бағдаршаммен қиылыста жолды қалай өту керек. Жаяу жүргіншілер бағдаршамы және оның сигналдары.

Шақыру құрылғысы бар жаяу жүргіншілер бағдаршамы.

Жолды тағы қайдан өтуге болады. Сіз велосипедшісіз.

Жер асты және жер үсті жаяу жүргіншілер өткелдері, олардың белгілері.

"Жерасты жаяу жүргіншілер өткелі", "жер үсті жаяу жүргіншілер өткелі" жол белгілері.

Осы өткелдер болған кезде жолдан өту ережелері.

Арнайы сигналдары (көк жыпылықтайтын маяктар және дыбыстық сиреналар) қосылған көлік құралдары жақындаған кезде жаяу жүргіншілердің әрекеттері.

Велосипед тарихы, оның жалпы құрылысы.

Қауіпсіз жүру үшін велосипед туралы не білуіңіз керек.

14 жасқа дейін қайда велосипедпен жүруге болады.

Жол белгілері және жол белгілері. Сіз қайда және қайда ойнай алмайсыз. ДБТ жарақаттарының түрлері.

Жол белгілері мен жол белгілерін тағайындау. Жол белгілері: "жаяу жүргіншілер өткелі" (ақпараттық-көрсеткіш), "жерасты жаяу жүргіншілер өткелі", "жер үсті жаяу жүргіншілер өткелі", "автобус және (немесе) троллейбус аялдамасы", "трамвай аялдамасы", "жаяу жүргіншілер қозғалысына тыйым салынады", "жол жұмыстары" (барлығы 7 белгі). Жолдың жанында, жол жұмыс орындарында, көлікте ойнау қауіпі. Скутер құралдарымен ойнауға және жүруге арналған орындар және т. б. Егер доп жолға шықса не істеу керек. Жарақат түрлері: сынықтар, когерулер, жаралар, күйіктер және т.б.). Жаяу жүргіншіні соқтығысу кезінде болатын жарақаттардың негізгі түрлері. Автокөліктің кабинасында немесе салонында отырған жолаушылар алған жарақат түрлері. Велосипедшілер алған тән жарақаттар.

Жарақат алған кезде өзіңізге және серігіңізге қалай көмектесуге болады

Қан кету түрлері: артериялық, веноздық, капиллярлық.

Қан кетуді тоқтату әдістері. Таңғыштардың түрлері

Қорытынды сабақ. Жол жүргізушілердің көзімен

Жол - жүргізушілердің жұмыс орны.

Неліктен жол-көлік оқиғалары (ЖКО) орын алады?

Жүргізуші бұзупшы жаяу жүргіншілерді қалай көреді?

Жол қозғалысы ережелеріне сәйкес диафильмдерді, бейнефильмдерді, слайдтарды қарау.

Қорытындылау (тестілеу).

1 сынып

№	мерзімі	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Көше тосын сыйларға толы	1
2	Қазан	Жаяу жүргіншілер өткелдері	1
3	Желтоқсан	Реттелетін қиылыстар. Бағдаршам	1
4	Наурыз	Автобус пен троллейбуспен жүру	1
5	Сәуір	Сіз қайда және қайда ойнай алмайсыз	1
6	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
7	Барлығы:		6

2 сынып

№	мерзімі	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Оқушылардың көшелер мен жолдардағы мінез-құлқының негізгі ережелері.	1
2	Қазан	Реттелмейтін қиылыстар.	1
3	Желтоқсан	Реттеуші және оның сигналдары	1
4	Наурыз	Трамваймен және басқа көлік түрлерімен жүру	1
5	Сәуір	Мектепке жол (сіздің күнделікті маршрутыңыз.)	1
6	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
7	Барлығы:		6

3 сынып

№	мерзімі	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Көшелегі балалардың мінез-құлық ережелері және жолға.	1
2	Қазан	Где еще можно переходить дорогу	1
3	Желтоқсан	Жол белгілері және жол белгілері	1
4	Наурыз	Алғашқы медициналық көмек жарақаттар	1
5	Сәуір	сіз велосипедшісіз.	1
6	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
7	Барлығы:		6

4 сынып

№	мерзімі	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Біз жол ережелерін білеміз бе қозғалыстар.	1
2	Қазан	Оқушылардың топтармен және в баған	1
3	Желтоқсан	Макеттегі жол жағдайларын талдау. Арнайы практикалық сабақ автотұрақ	1
4	Наурыз	Теміржол өткелдері	1
5	Сәуір	Алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша дағдыларды дамыту жарақаттар, абразиялар	1
6	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
7	Барлығы:		6

«Жолда жүру ережелері» жылдық-күнтізбелік жоспар

5-7 сынып

(орта мектеп үшін)

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Жол ережесі

Біздің қала (ауыл), аудан.

Жол-көлік оқиғаларының себептер

Біз тұратын қала (ауыл). Қалада (ауылда) ең қарқынды көлік және жаяу жүргіншілер қозғалысы бар көшелер. Мектептің шағын ауданы, оның көлік қатынасы туралы әңгіме. Жергілікті жол полициясы бөлімшесінің материалдары бойынша қалада (кентте), ауданда көлік құралдары санының өсуі). Халықтың көбеюі.

Жол-көлік оқиғаларының себептері және олардың алдын алу шаралары. Қалалық (аудандық) көліктегі қозғалыс қауіпсіздігі комиссиялары қабылдайтын шаралар.

Жол таңбасының мақсаты. Қосымша бөлімдері бар бағдаршам сигналдары.

Жол таңбасының мақсаты және оның көлік құралдары мен жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттеудегі ролі.

Көлденен және тік белгілер.

Бір және екі қосымша бөлімі бар үш секциялы бағдаршамдар.

Бағдаршамның осы түрінің сигналдарының мәні.

Бір және екі қосымша секциялары бар үш секциялы бағдаршамдарды пайдалана отырып, қиылыстың макетіндегі жол жағдайларын талдау.

Реттеуші сигналдары.

Жол белгілері және олардың мақсаты

Реттеушінің Корпусы мен қимылдары, олардың мәні.

Реттеушінің знаний-ишарасы туралы білімді бекітуге арналған практикалық сабақ.

Жол белгілерінің 7 тобы: ескерту, басымдық, тыйым салу, нұсқау, ақпараттық-нұсқау, сервис, қосымша ақпарат (тақтайшалар).

Жол белгілерінің мақсаты.

Жол белгілерін орнату орындары.

Жүргізушінің еңбек ерекшеліктері және оның негізгі міндеттері.

Қазіргі көлік-қауіптілігі жоғары аймақ.

Қоғамдық көлік. Ауа-райының жол қауіпсіздігіне әсері.

Жүргізушінің жұмыс психофизиологиясына әсер ететін факторлар.

Жүргізуші жұмысының қиындығы неде?

Негізгі көлік, автобус қозғалысы кезінде жүргізушіні әңгімелермен алаңдатуға болмайды.

Қазіргі заманғы көлік түрлерінің қысқаша сипаттамасы.

Жүргізушілердің кінәсінен болған ЖКО себептері: қозғалыс жылдамдығының артуы, жаяу жүргіншілер өткелдерінің, қоғамдық көлік аялдамаларының, басып озудың жүру ережелерін бұзу, алкогольдік немесе есірткілік мас күйінде көлікті басқару.

Қоғамдық көлікті пайдалану кезіндегі қауіпсіз мінез-құлықтың негізгі ережелері.

Жолаушыны көліктен отырғызу және түсіру кезінде, қозғалыс процесінде және төтенше жағдайларда күтіп тұрған қауіптер.

Жол-көлік оқиғалары, олардың пайда болу себептері және ықтимал салдары.

Қысқа күндізгі жарық.

Мүмкін жарқын соқыр күн.

Температураның ауытқуы.

Аяз, Еріту, Жаңбыр, қар, тұман.

Жаңбырлы ауа-райында қандай қосымша қиындықтарды ескеру қажет.

Велосипедпен жүру.

Шығу алдында велосипедті тексеру.

Велосипед жабдықтары.

Мұғалімнің немесе үйірме басшысының бақылауымен жабық аялда оқу - жаттығу.

Велосипедпен жүруге арналған орындар.

Жолдарда жүру кезінде велосипедтерді басқару құқығына жас шегі.

Велосипедшілермен болған жол-көлік оқиғалары және олардың алдын алу шаралары.

Жарақат алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету. Алғашқы медициналық көмек көрсету қағидалары жоғарғы және төменгі аяқтардың дислокациясы мен сынуы кезінде. Қан кету кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.

Жараның асқынуының алдын алу.

Бас пен кеудеге стерильді таңғыштарды (таңғыштарды, орамалдарды импровизацияланған құралдармен) сағу ережесі.

Бекіту таңғышын, шинаны немесе импровизацияланған құралды қолдану ережелері.

Зардап шеккендерді эвакуациялау.

Зардап шеккендерді зембисіз тасымалдау әдістері.

Қан кетуді уақытша тоқтату әдістері.

Артерияның саусақ қысу нүктелері.

Гемостатикалық турникетті қолдану және импровизацияланған құралдардан бұрау ережелері.

Оқушылардың ЖҚЕ насихаттауға қатысуы.

"Қозғалыс қауіпсіздігі" тақырыбы бойынша бастауыш сынып оқушыларына арналған ертенгіліктерді ұйымдастыру.

Жол қозғалысы ережелерін насихаттау үшін қабырға морін, мектеп радио торабын пайдалану. Жас қозғалыс инспекторлары отрядының (ЖЖИ) жұмысына қатысу және сабақтар алдында және оларды бітіргеннен кейін мектептерде патрульдеу.

Жол қозғалысы ережелерін бұзушылармен жұмыс.

Қорытынды сабақ.

Тестілеу.

5 сынып

№	ай	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Біздің қала (ауыл), аудан	1
2	Қазак	Жол таңбасының мақсаты	1
3	Қараша	Бағдаршам сигналдары қосымша бөлімдер.	1
4	Желтоқсан	Реттеуші сигналдары	1
5	Қаңтар	Жол белгілері және олардың мақсаты	1
6	Ақпан	Жүргізушінің еңбек ерекшеліктері және оның негізгі міндеттері. Қазіргі көлік-жоғары аймақ қауіптер. Қоғамдық көлік.	1
7	Наурыз	Ауа-райының әсері жол қауіпсіздігі	1
8	Сәуір	Велосипедпен жүру	1
9	Сәуір	Жарақат алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету. Алғашқы медициналық көмек көрсету қағидалары жоғарғы және төменгі аяқтардың дислокациясы мен сынуы кезінде	1
10	Мамыр	Қорытынды сабақ	1

6 сынып

№	ай	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Жол қозғалысы ережелері (қайталау).	1
2	Қазак	Көлік құралдарының қозғалысы. Көлік аялдама жолы қаражат	1
3	Қараша	Нөмірлердің мақсаты, көлік құралдарындағы айырым белгілері мен жазулар	1
4	Желтоқсан	Оқушылардың жолдағы мінез-құлқы-көлік оқиғасы	1
5	Қаңтар	Алғашқы медициналық көмек жарақаттың әртүрлі түрлері	1
6	Ақпан	Жол қауіпсіздігі.	1

7	Наурыз	құқықтар, міндеттер және жауапкершілік жол қозғалысына қатысушылар	1
8	Сәуір	Жол қозғалысы ережелері жаяу жүргіншілер. Жол " тұзақтары	1
9	Сәуір	Жол жағдайларын зерттеу, бұл жол - көлік оқиғаларына әкеледі	1
10	Мамыр	Жол жағдайларын зерттеу, бұл жол - көлік оқиғаларына әкеледі	1

7 сынып

№	айы	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Қыркүйек	Автомобиль көлігінің рөлі республика экономикасында.	1
2	Қазан	Көлік құралдарын пайдалану ережелері құралдарымен	1
3	Қараша	Көлік аялдамасы және тұрақ қаражат	1
4	Желтоқсан	Аралық және қашықтық. Жылдамдық қозғалыс	1
5	Қаңтар	Жолақ. Басып озу	1
6	Ақпан	Жүргізушілердің және олардың жұмыс қабілеттілігі сенімділік	1
7	Наурыз	АВТОКӨЛІКТЕГІ медициналық алғашқы көмек жинағы.	1
8	Сәуір	Теміржол өткелдерінің өтуі. Қала сыртындағы жолдарда	1
9	Сәуір	Теміржол өткелдерінің өтуі. Қала сыртындағы жолдарда	1
10	мамыр	қорытынды сабақ	1